

Motion till riksdagen

1988/89:Ju231

av Monica Öhman och Sten-Ove Sundström
(båda s)

Polisiärt gränssamarbete mellan Finland och Sverige

En ökande rörlig nordisk brottslighet ställer krav på nya samverkansformer och nya resurser. För att få effektivitet i utrednings- och spaningsverksamhet har sedan tio år tillbaka bedrivits i Haparanda ett organiserat samarbete med finska polis- och tullmyndigheter. Arbetet har samordnats till regelbundna "spanmöten" där främst personal från spaningsrotlarna deltagit.

Under årens lopp har allt fler myndigheter, främst från Finland, velat vara med vid dessa sammankomster, eftersom de upplevt det svårt att få tjänsteåtgärder utförda i Sverige. I bästa fall har lång tid förflutit innan begärd åtgärd utförts.

Anledningen till att allt fler vill vara med i samarbetet över gränserna är att många polismän upplever att det förekommer en organiserad nordisk brottslighet. Det förekommer bl.a. organiserad förmedling av stöldgods över gränserna, organiserade stölder av bilar m.m. i Sverige som sedan "slaktas" i Finland. Även försäkringsbedrägerier förekommer i dessa ärenden.

Vid försök att bekämpa denna brottslighet upplevs de centrala vägarna som byråkratiska och tungrodda för att man skall få effektivitet i arbetet. Därför har allt fler börjat vända sig till personalen i gränsdistriktet för att få hjälp med att förmedla sin begäran om åtgärder till rätt instans.

Personalen i Haparanda polisdistrikt är tvåspråkig. Eftersom de också under lång tid haft ett nära samarbete med finsk polis och tull, känner de till lagstiftning och organisation i båda länderna och har därför kunnat ge råd om komplettering m.m. innan uppgifterna vidarebefordrats, och därigenom har åtgärderna kunnat genomföras snabbt.

Denna service som utförts åt andra polisdistrikt i båda länderna har under senare år vuxit. Ibland har även de som har till uppgift att förmedla ärendena vidare mellan länderna utnyttjat kanalerna genom gränsdistriktet. Denna service som Haparanda polisdistrikt utfört torde vara väl känd på såväl riks- som regionalplan.

Från finskt håll har 1987 och 1988 frågan om svensk polisiär service vid riksgränsen till Finland tagits upp i Nordiska rådet. På båda sidor om gränsen upplevs att det behövs en speciell grupp som kan förmedla service, bedriva utredning och spaning i brott som berör båda länderna, samt inte minst att bekämpa den ökade narkotikabrottsligheten i Norden.

Under det senaste året har antalet narkotikabeslag ökat vid gränsen. Den

finska centrala polismyndigheten har beräknat att ca 40 procent av all narkotika förs in från Sverige genom Haparanda polisdistrikt. Även i motsatt riktning sker narkotikatransporter, bl.a. från hamnarna i Nordnorge och från Afghanistan via Sovjet till Finland och sedan vidare till Sverige. Finsk tull och polis har allt oftare under de senaste åren begärt bistånd med narkotikaspaning på svensk mark då de haft kännedom om kurirer som åkt på inköpsresor till Sverige. Endast i ytterst begränsad utsträckning har sådan hjälp kunnat lämnas. Den regionala enheten saknar tvåspråkig personal och därigenom har deras samarbete med finsk polis och tull ej utvecklats mer nämnvärt.

För att få ett effektivt samarbete med grannländernas myndigheter bör en grupp för bekämpning av nordisk brottslighet vara placerad vid gränsen och helst bestå av tvåspråkig personal. Ett sådant samarbete existerar redan i högsta grad, i mån av personella resurser, mellan polisen i Haparanda polisdistrikt och finska kolleger, inte enbart med de finska gränsmyndigheterna utan även med övriga finska polismyndigheter.

Haparandapolisen står nu vid något som kan betecknas som ett vägskäl. Ovannämnda verksamhet tenderar att öka år efter år. Allt som oftast får man lägga egna ärenden åt sidan för att bistå någon annan svensk eller finsk myndighet med deras många gånger brådskande önskemål.

De nyligen genomförda lagändringarna i Sverige och Finland med bl.a. förkortade anhållningstider medför ett ökat tryck från olika myndigheter i dessa länder.

Mot denna bakgrund anser vi det mycket angeläget att så snabbt som möjligt utreda denna gränssamverkan mellan myndigheterna samt i denna utredning även överväga personella resurser till denna verksamhet.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en organisatorisk utredning av det polisiära gränssamarbetet mellan Sverige och Finland.

Stockholm den 23 januari 1989

Monica Öhman (s)

Sten-Ove Sundström (s)